

Werkbijeenkomst Recreatie & Waterkwaliteit

Over hoe waterschappen
kunnen zorgen dat de
waterkwaliteit niet
achteruit gaat door
recreatie. Of hoe deze
zelfs kan verbeteren.

COP Bewustzijn Waterkwaliteit +
Netwerk Gedrag & Waterbeheer
18 oktober 2022

COP Bewustzijn & Waterkwaliteit

- Initiatief van STOWA n.a.v. rapportage OESO over waterbewustzijn
- Van en voor waterschappen, evt. ook partners
- Deelname in begeleidingsgroep van HDSR, Waternet, WRIJ, WL, HHDL
- LinkedIn groep van 118 experts Waterkwaliteit en Communicatie
- Website met ruim 60 voorbeelden van waterschappen over effectieve beïnvloeding van waterkwaliteitsgedrag van burgers en bedrijven
- Periodiek een evenement over een actueel onderwerp

Programma

BLOK 1 14:10 – 14:50 uur

Presentatie en discussie Vaarrecreatie door Maaïke Faber (HH Delfland)

14:50 – 15:00 uur Pauze

BLOK 2 15:00 – 15:40 uur

Presentatie en discussie Zwemmen + Hengelsport door Mike Dijkstra (HH Rijnland)

15:40 – 15:50 uur Pauze

BLOK 3 15:50 – 16:25 uur

Workshop hoe krijg je de recreant zover? Door Sarita Mateboer, Denise Bosman, Anjo Travaille (Netwerk Gedrag en Waterbeheer & COP BW)

HOOGHEEMRAADSCHAP VAN DELFLAND

Vaarrecreatie en ecologie

Gedrag

Hoogheemraadschap van
Delfland

AGENDA

1. Delfland
2. Onderzoek
3. Toekomst; dilemma's?

Hoogheemraadschap van
Delfland

1.

Delfland

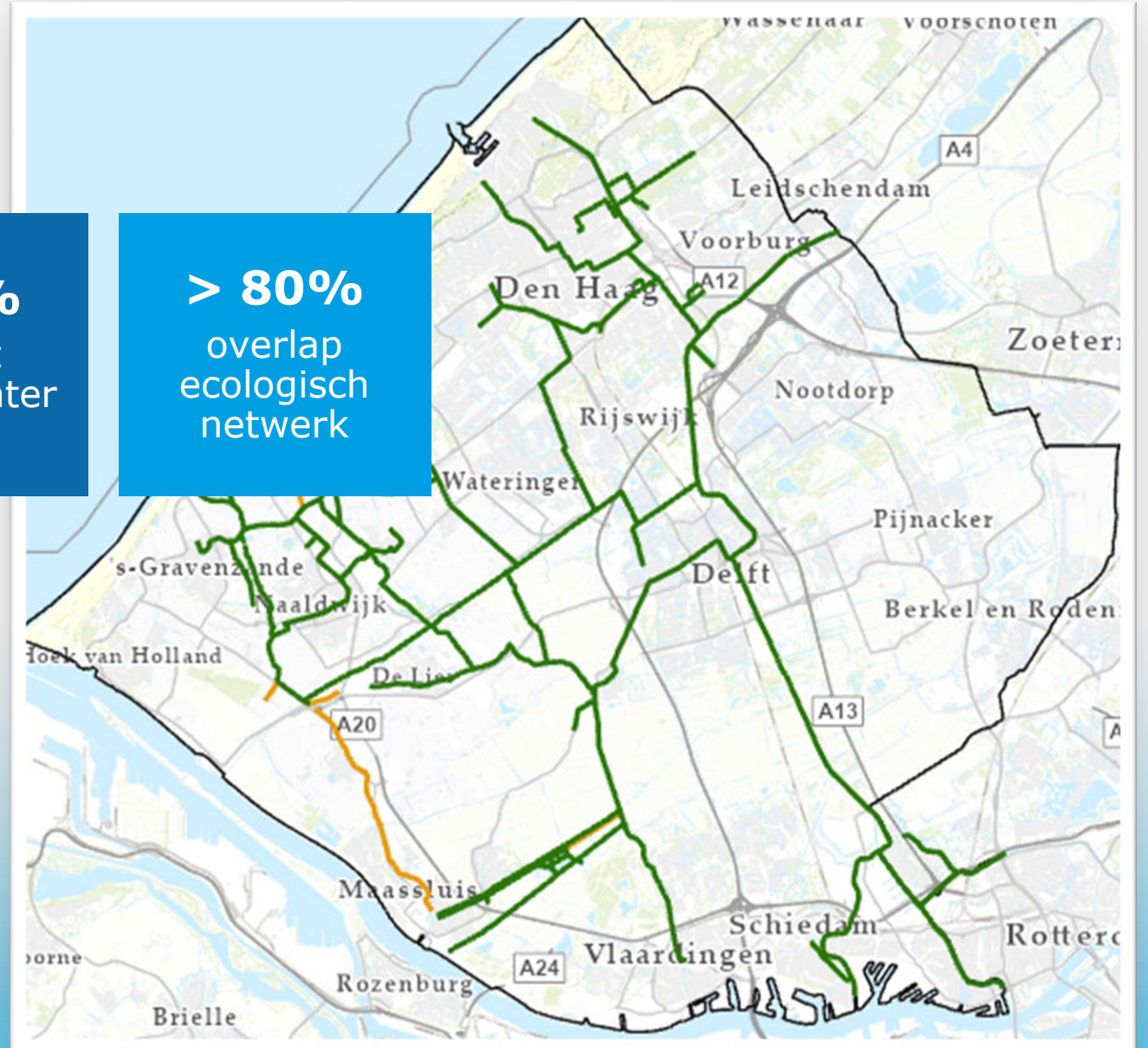
Hoogheemraadschap van
Delfland

Cijfers

180 km
vaarwater

± 60%
van het
primaire water

> 80%
overlap
ecologisch
netwerk

Hoogheemraadschap van
Delfland

Cijfers

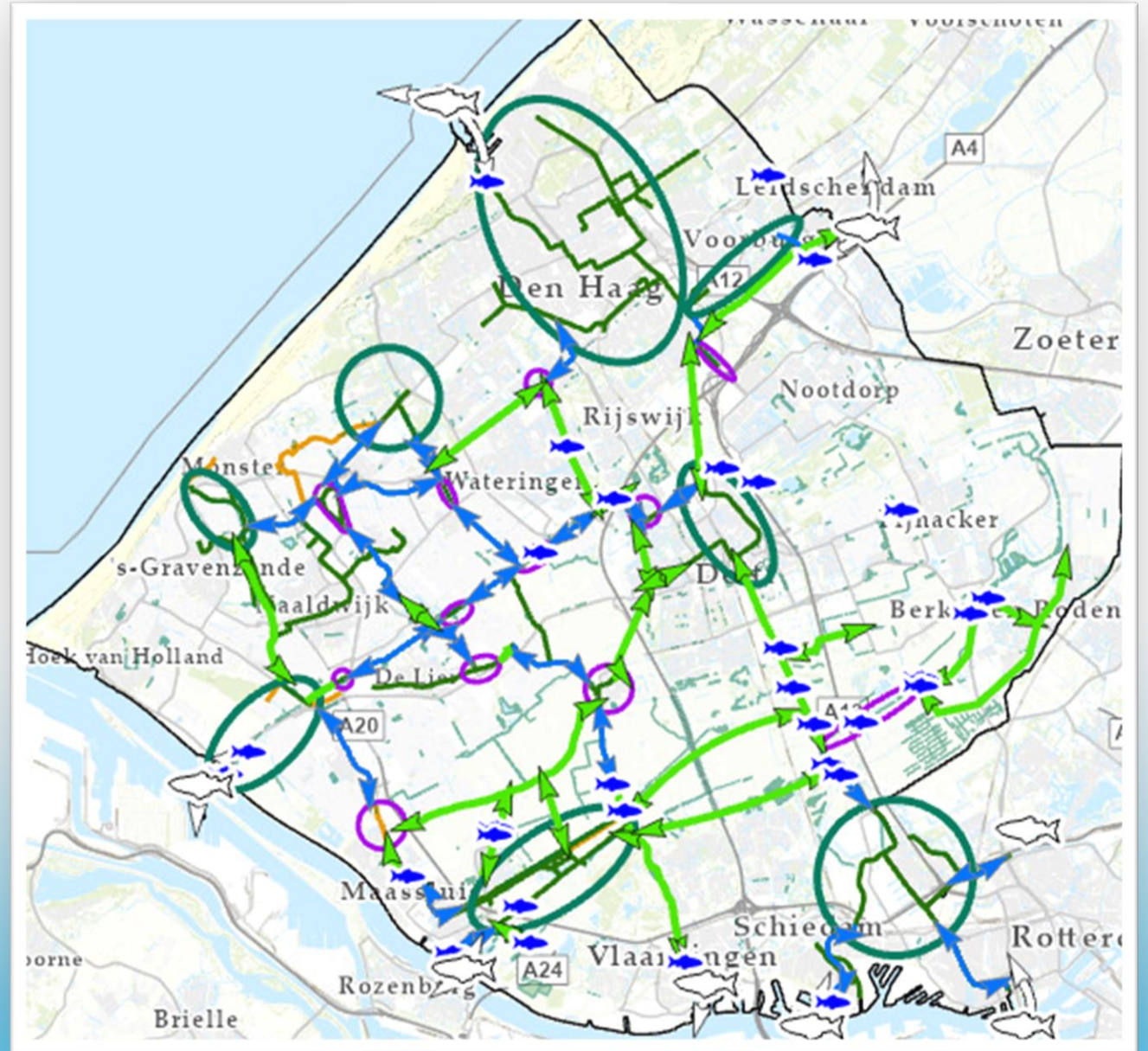
180 km
vaarwater

± 60%
van het
primaire water

> 80%
overlap
ecologisch
network

Hoogheemraadschap van
Delfland

Cijfers

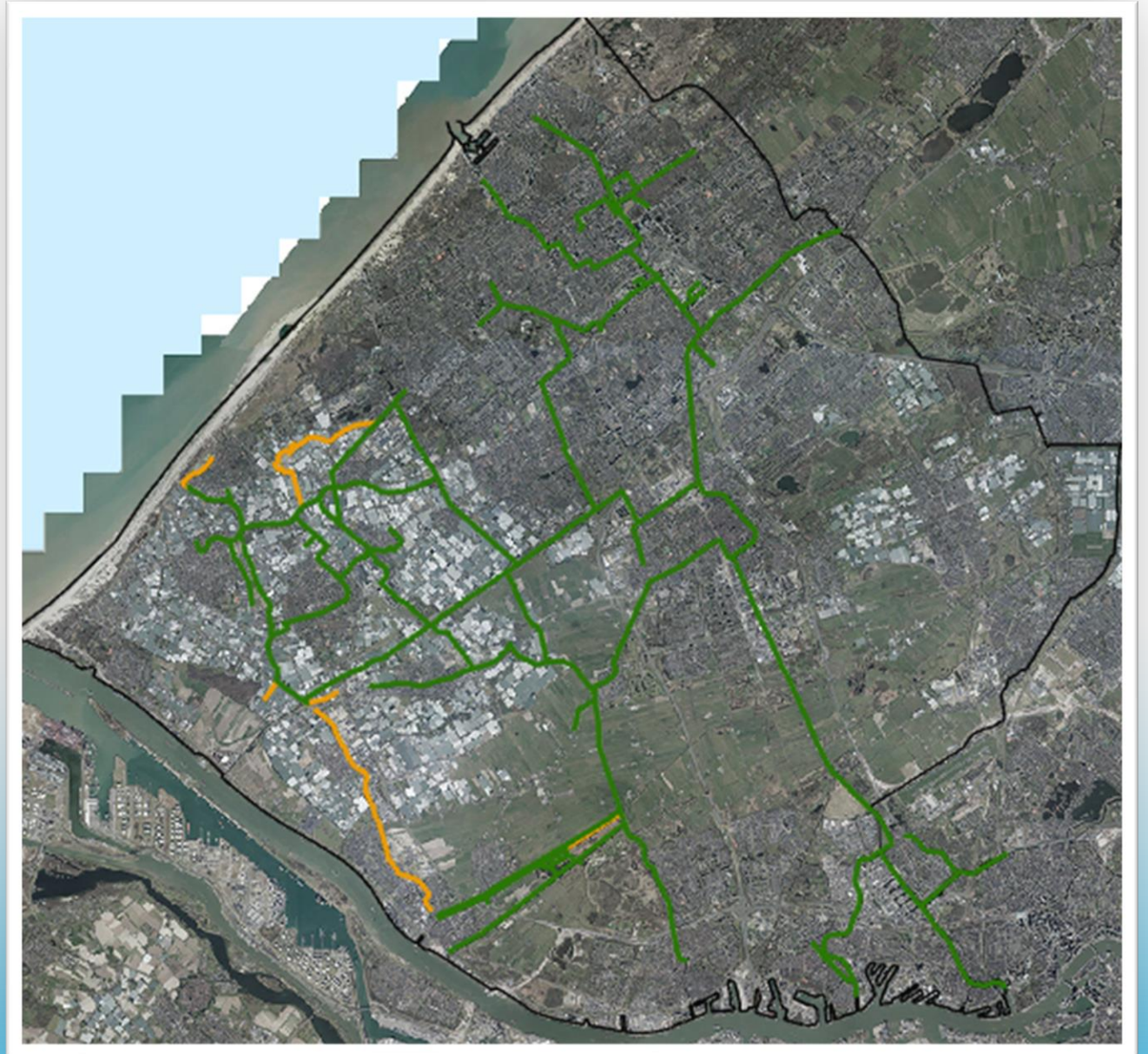
180 km
vaarwater

± 60%
van het
primair water

> 80%
overlap
ecologisch
network

Hoogheemraadschap van
Delfland

Standpunt van Delfland:

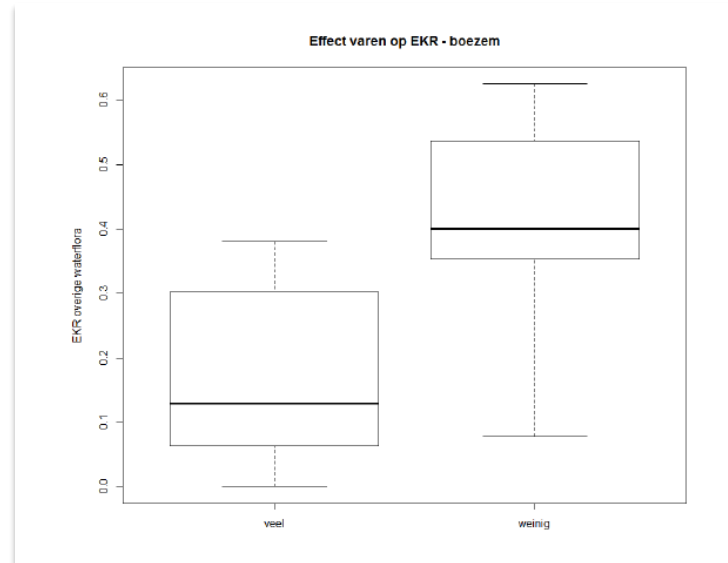
**Waar mogelijk meedenken
en faciliteren**

Hoogheemraadschap van
Delfland

Kaderrichtlijn Water (KRW)

- **Europese richtlijn**
- **Doelen voor 2027**
- **Géén ecologische achteruitgang**
- **De EKR is het rapportcijfer**

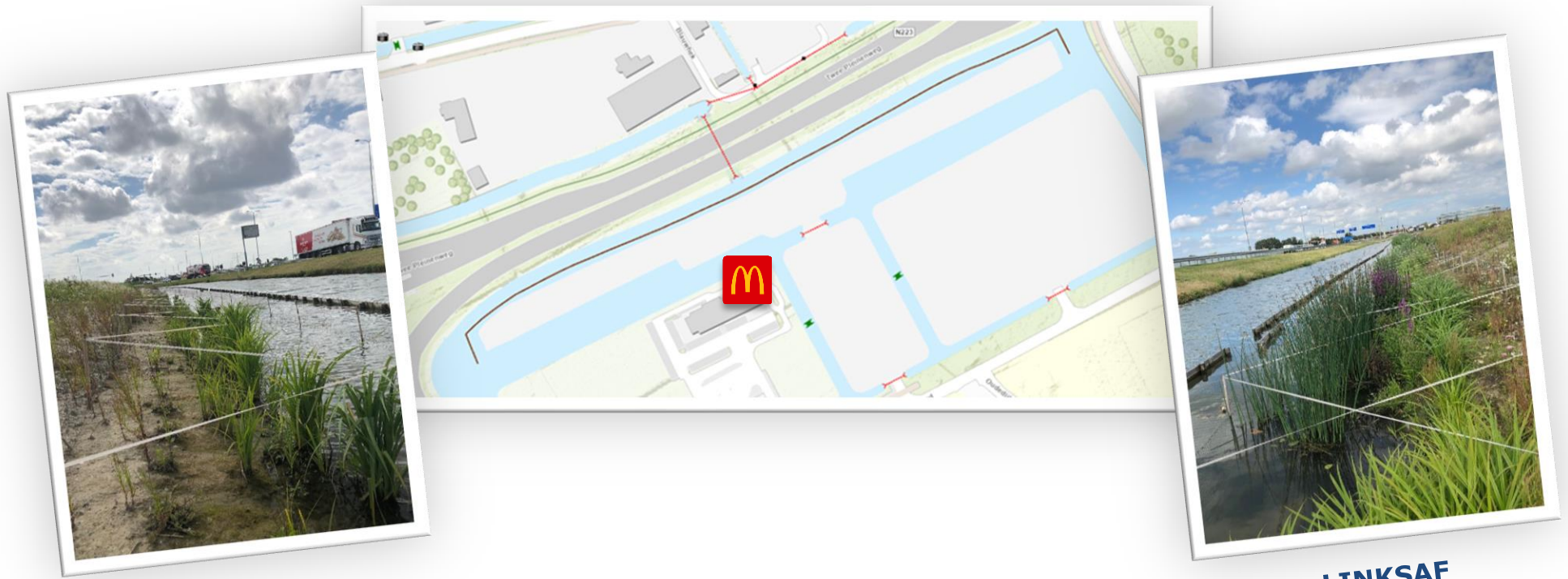

Ecologie en vaarverkeer

Honderdland (aanleg 2019)

Hoogheemraadschap van
Delfland

RECHTAF

LINKSAF

2.

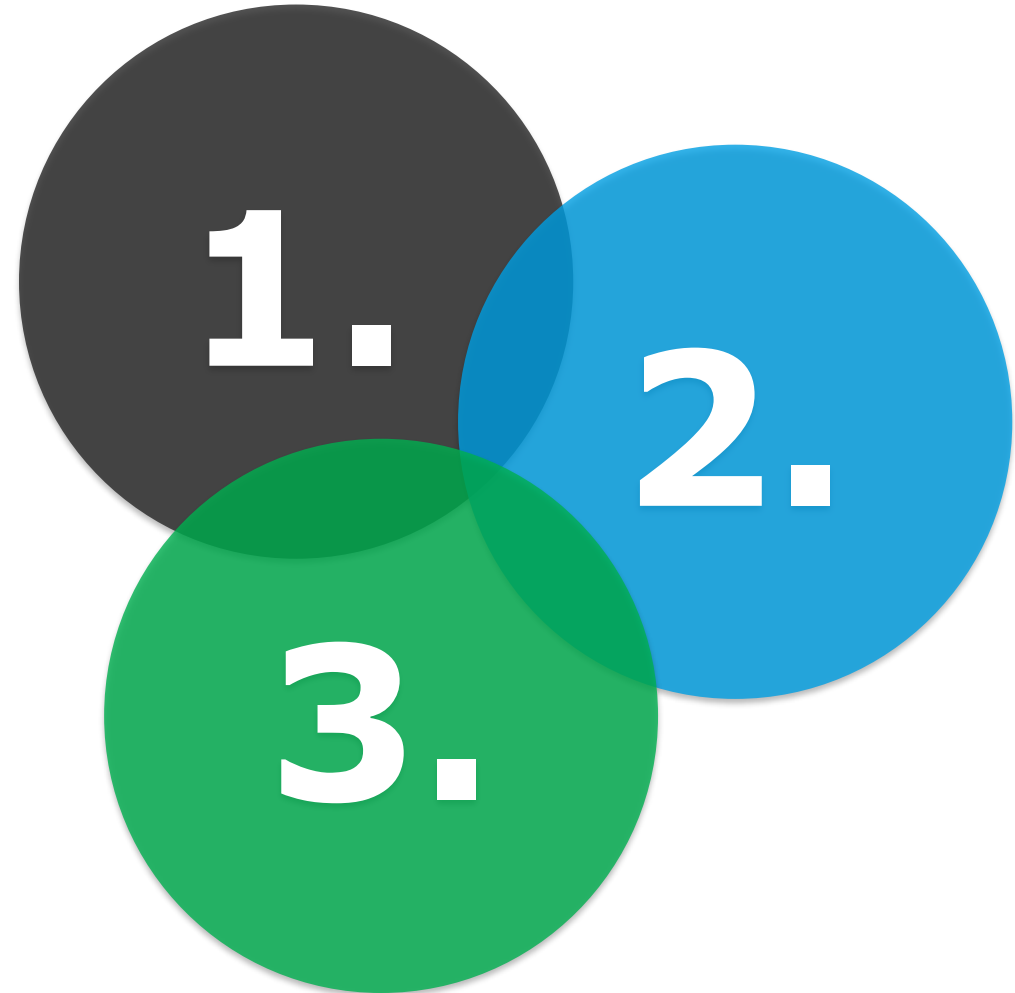
Onderzoeken

Hoogheemraadschap van
Delfland

Hoe?

- 1. Beïnvloeden**
- 2. Beschermen**
- 3. Inrichten**

Hoogheemraadschap van
Delfland

Hoe ziet dit eruit?

1. Beïnvloeden

Het gedrag
van
de schipper

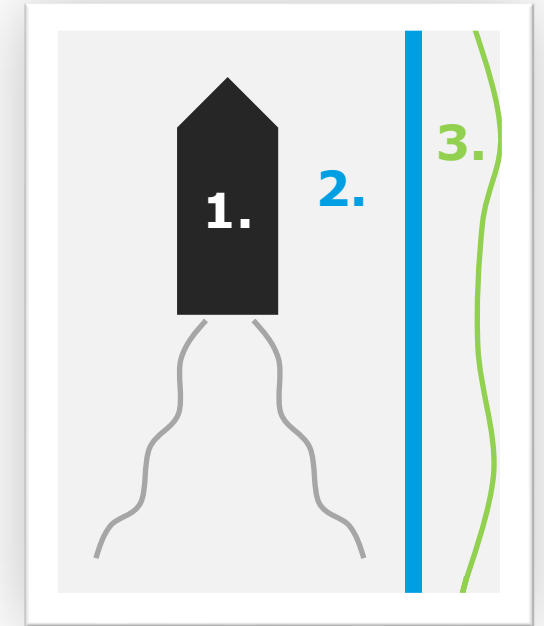
2. Beschermen

Tegenhouden
van
waterbeweging

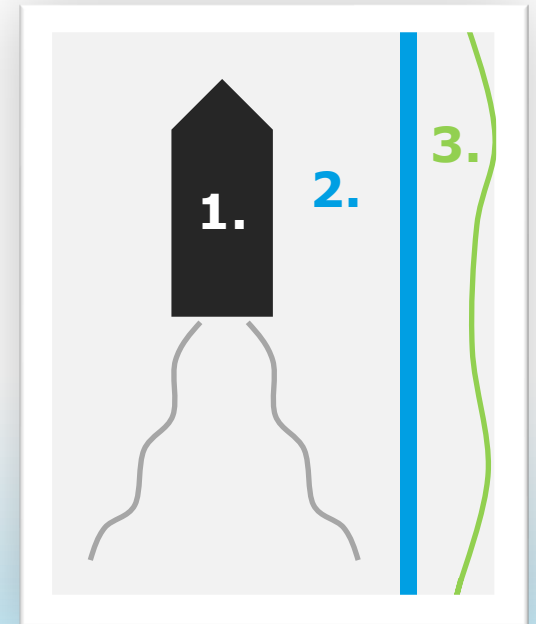
3. Inrichten

Hoe maken we
de oever
minder
kwetsbaar?

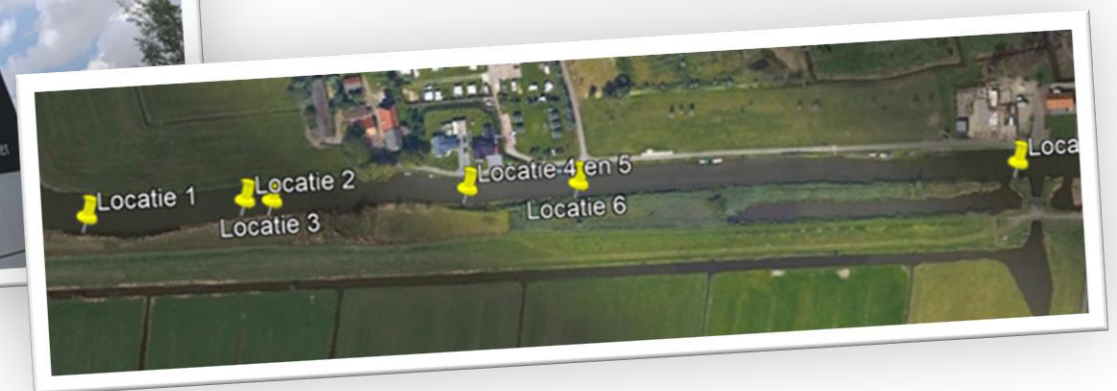
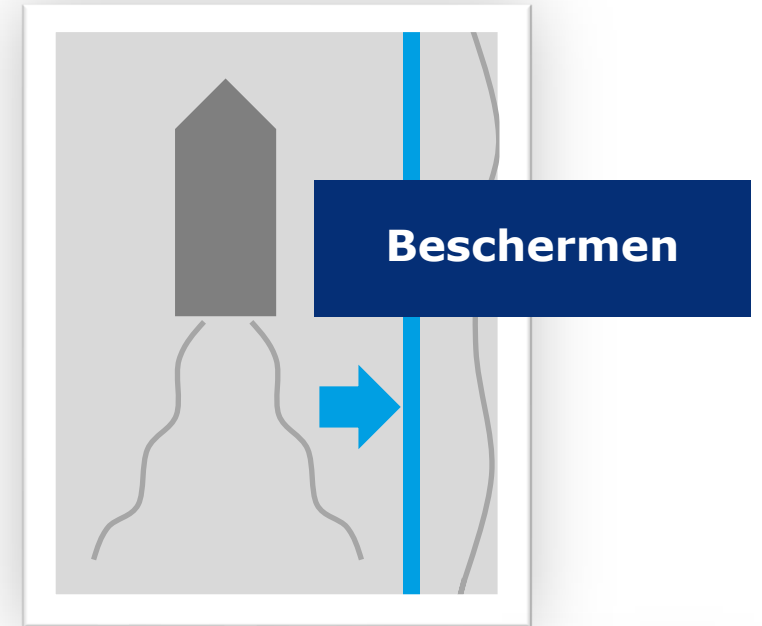

Hoogheemraadschap van
Delfland

Rekensom

Onderzoek oeverbeschermende constructies

Hoogheemraadschap van
Delfland

Mitigeren: wat werkt het best?

Hoogheemraadschap van
Delfland

Resultaten gedrag

- **Harder gevaren dan toegestaan**
- **Effect niet alleen door snelheid, ook bootvorm, belading, etc.**
- **Beïnvloeden vaargedrag door communicatie**

Hoogheemraadschap van
Delfland

Resultaten: mitigerende werking

**Beste mitigerende
werking:
damwand en combiwand**

Hoogheemraadschap van
Delfland

Resultaten: wilgentakken

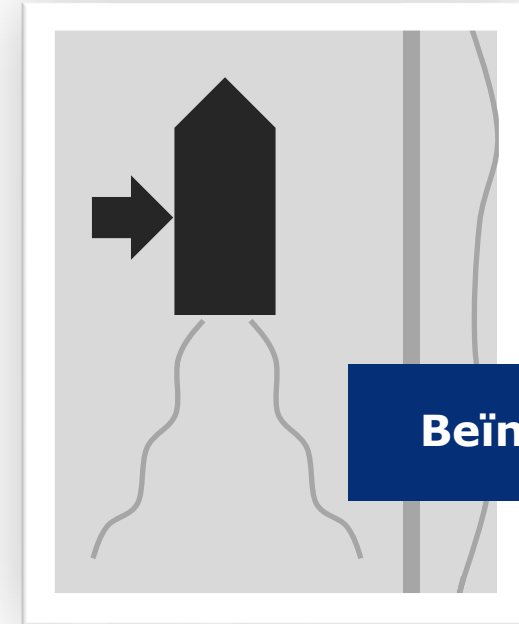
- Mitigeert redelijk
- Circulair
- Biodiversiteit

Hoogheemraadschap van
Delfland

Onderzoek elektrisch varen (2022)

- **Draagt het stimuleren van elektrisch varen bij aan het verlagen van de belasting op de ecologie?**

Beïnvloeden

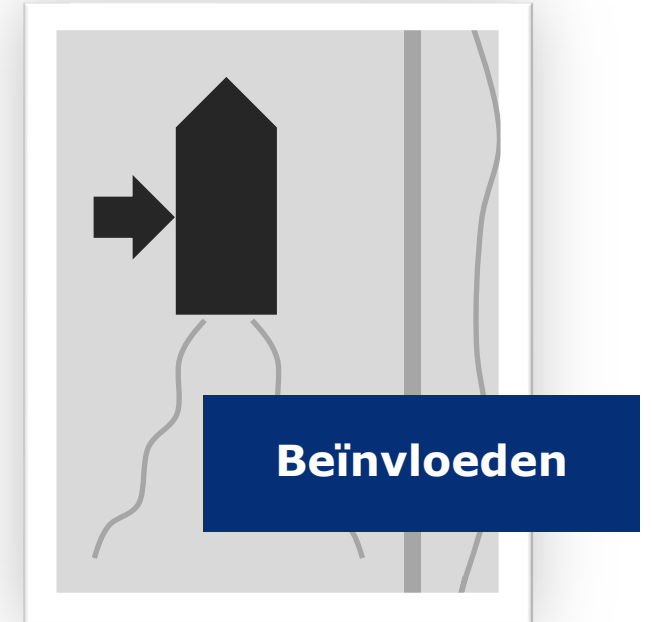

Niet genoeg, en het effect is waarschijnlijk tijdelijk...

Hoogheemraadschap van
Delfland

Onderzoek Striip en Rijnerwatering 2017-2020

Combinatie van functies

Hoogheemraadschap van
Delfland

Varen onder voorwaarden

Hoogheemraadschap van
Delfland

Voorlichting

Hoogheemraadschap van
Delfland

Onderzoek

Varen en waternatuur gaat dat samen?
In de Strijp en Rijnwatering onderzochten wij het.

De Delfland werkt hard aan schoon, gezond en levend water in sloten, vaarten, kanalen (zwem-)klassen.

Door het aanleggen van natuurvriendelijke oevers, drijfbledzones, vispostplaatsen en ecologisch maasbeleid bijvoorbeeld.

Dat is goed voor de waterkwaliteit en draagt bij aan een aantrekkelijk gebied voor bewoners en recreanten. Zeker ook voor de vaarrecreant.

De vraag om te mogen varen op ons water neemt toe. Van rondvaartboten meesters en recreanten, maar ook gemeenten vinden het fijn als er meer gevaren kan worden. Maar, wat zijn de effecten op de waternatuur?

Regels
- Niet varen in het voorjaar (goed jonge planten)
- Een bijligger of keur
- Max 4 km/u

Wat kwam er uit het onderzoek?

Er wordt veel meer gevaren dan verwacht

Nadering van de regels is redelijk

Schade aan waterplanten in en op oevers treedt vooral op op drukke dagen en door roegere regels

De vorm, voorsnelheid, diepte van de motor en de belading bepalen hoeveel water een boot in beweging brengt

Korte termijn effecten op de kwaliteit van de waternatuur lijken beperkt

Wat moet nader worden onderzocht?

Verschillen de effecten van vaarverkeer ook per typewatergang? (breedte, diepte, flauwe oever, rechte kade, bodemsloot etc.)

Waterbeweging is een van de schadelijke effecten van vaarverkeer. Hoe ziet dit er precies uit?

Wat zijn de langtermijneffecten op de kwaliteit van de waternatuur?

Wat gaan we doen?

Blijven meten op de Strijp en Rijnwatering om de langtermijneffecten vast te stellen

Een analyse maken van de waterbeweging van verschillende soorten vaartuigen

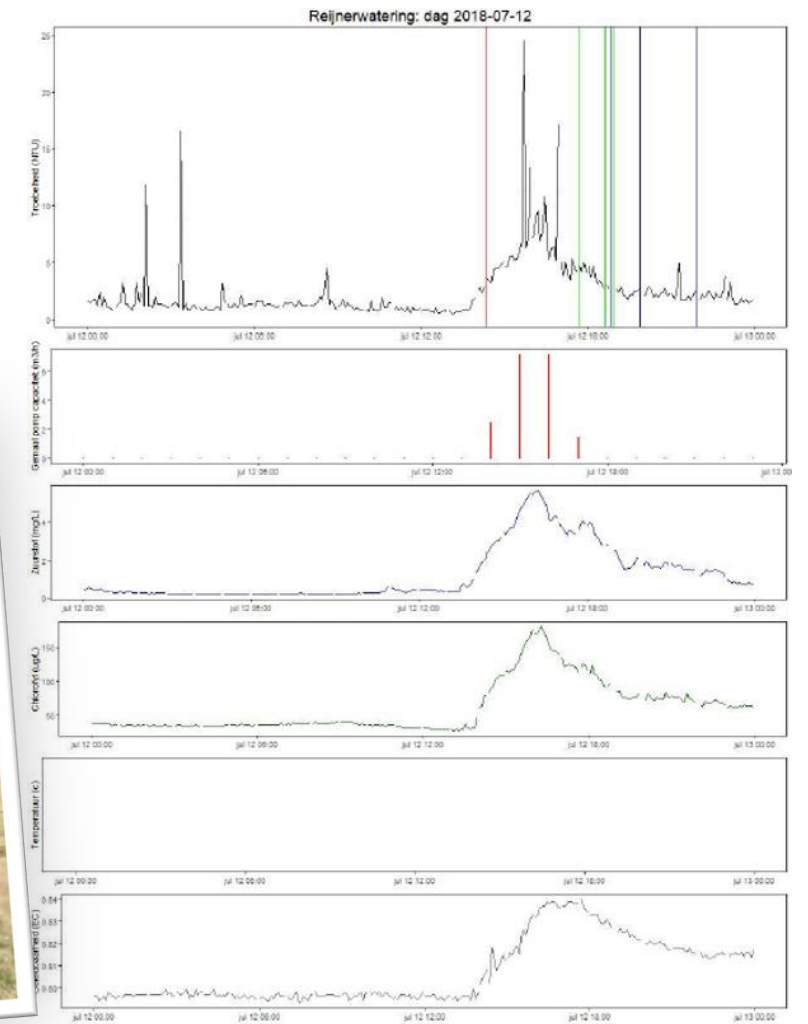
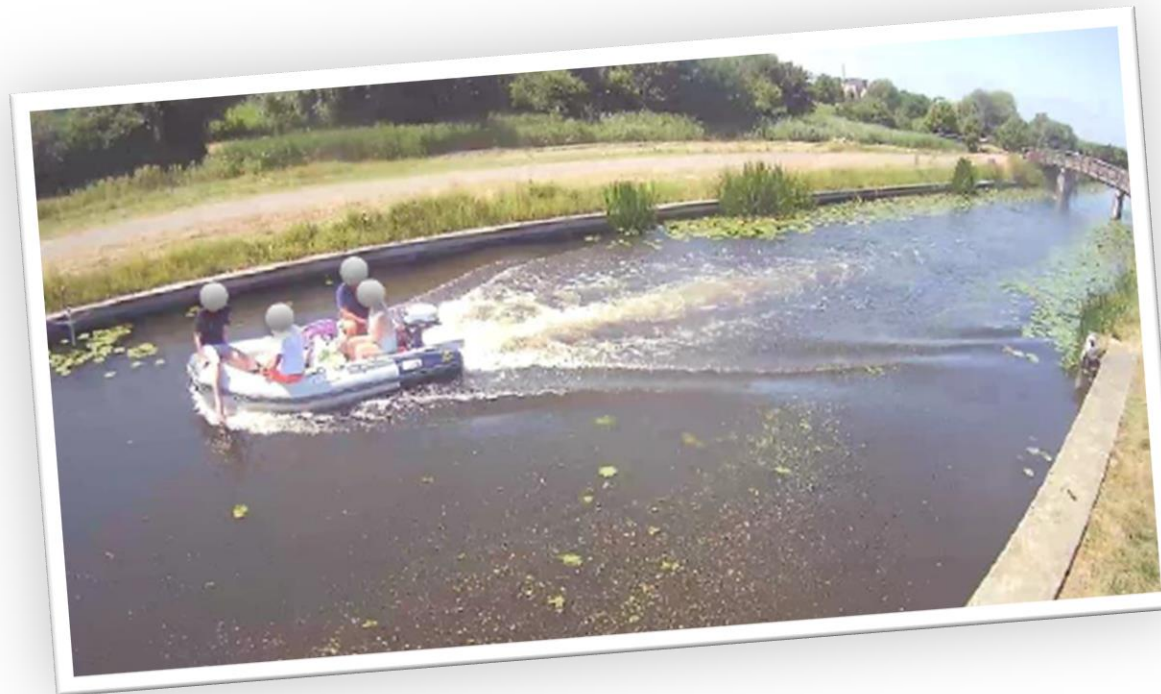
De voorwaarden voor varen op de Strijp ook op andere plaatsen uitproberen en monitoren

En natuurlijk zijn wij geïnteresseerd in de voorwaarden waar aanwezig op het water om de nadering van de regels te controleren!

Camerabeelden en metingen

Hoogheemraadschap van
Delfland

Resultaten

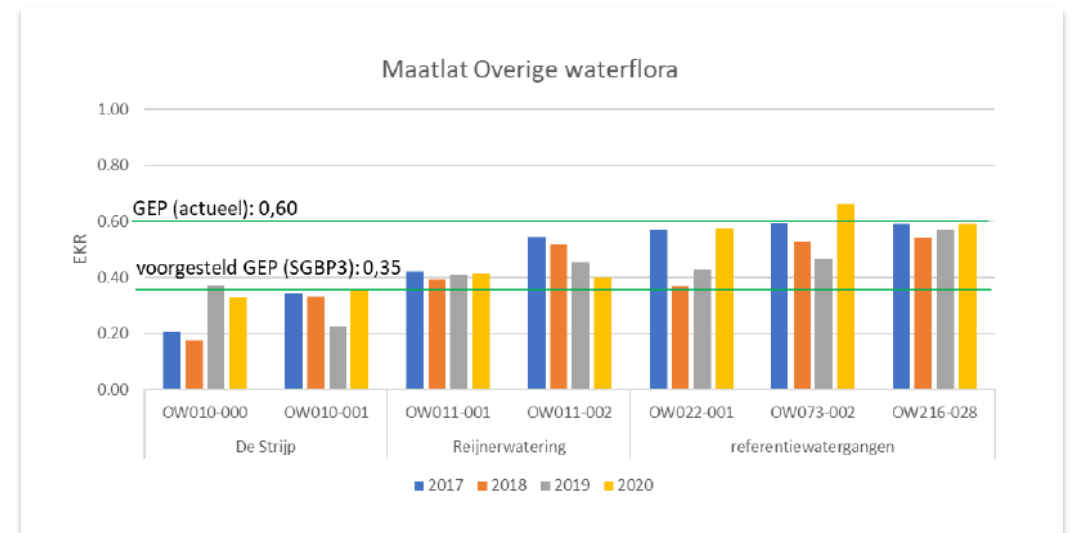
- **Veel meer vaarverkeer dan ingeschat**
- **Naleefgedrag van de voorwaarden**

Hoogheemraadschap van
Delfland

Resultaten ecologie

- **Uitvoerige monitoring**
- **Geen daling van EKR!**

Conclusie

- **Deze vaarverbinding openstellen**
- **Blijven monitoren**
- **Onder dezelfde voorwaarden**
- **Niet 1:1 door te vertalen naar andere watergangen**

Hoogheemraadschap van
Delfland

3.

Toekomst

Hoogheemraadschap van
Delfland

Blik op de toekomst

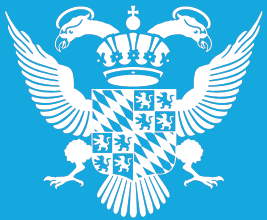
- **Veel kennis vergaard**
- **Gebiedsontwikkelingen**
- **Samen verder?**

Hoogheemraadschap van
Delfland

BEDANKT VOOR UW AANDACHT

VRAGEN?

Hoogheemraadschap van
Delfland

CONTACT

Telefoon: (015) 260 81 08

E-mail: loket@hhdelfland.nl

Postadres

Postbus 3061
2601 DB Delft

Bezoekadres

Hoofdkantoor
Phoenixstraat 32
2611 AL Delft

Hoogheemraadschap van
Delfland

COP Bewustzijn Waterkwaliteit

18 oktober 2022

Droge voeten
Schoon water

Hoogheemraadschap van
Rijnland

werksessie waterrecreatie, natuur en waterkwaliteit

Mike Dijkstra – beleidsadviseur / project- en procesleider

onderwerpen

- Waterrecreatie
- Zwemmen
- Sportvissen

Waterrecreatie; pluim op ons werk,
of ...

- Water(kwaliteit) nodigt uit
- Effecten van gebruik
- Wat te doen, keuzes

44 officiële zwemwaterlocaties HHR

Topics zwemmen:

- Bacteriologisch / blauwalgen
- Druk(te) neemt toe
- “wilde” zwemlocaties
- Maatregelen; lange termijn en symptoom

1,5 mln sportvissers in NL

Topics VBC Rijnland:

- KRW
- Onderhoud oevers en watergang
- Vismigratie(voorzieningen)
- Loodvrij
- Aas en lokaas
- Zwerfvuil
- Zonneparken op water en oevers

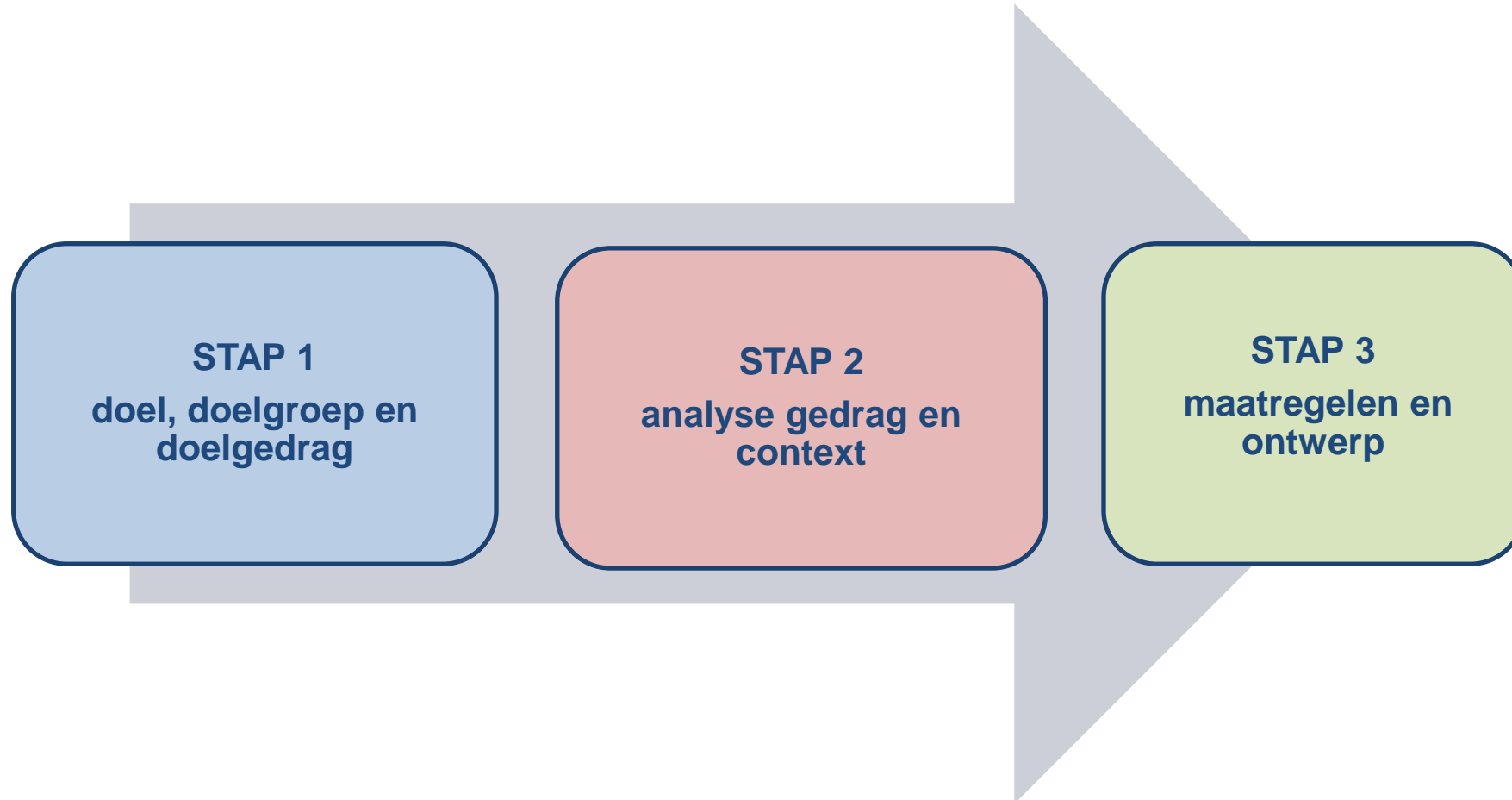
Hoogheemraadschap van
Rijnland

Droge voeten schoon water

Volg ons op social media

Werkwijze ontwerpen gedragsmaatregelen

Gedragonderzoek Onderhoud Sloten (stap 1)

Voorbeeld n.a.v. Gedragsonderzoek van Ietske Roest, HHSK, 2021

Probleem: Driekwart van burgers heeft sloot het afgelopen jaar niet gebaggerd en de helft gaat dit ook niet doen

Doel: Meer eigenaren voeren onderhoud uit

Doelgroep: Eigenaren die grenzen aan de sloten in de Zuidplaspolder-West

Doelgedrag: Eigenaren moeten hun sloot op een waterdiepte van minimaal 40 cm brengen of zorgen dat de sloot 1 keer in de 8 jaar gebaggerd wordt.

Analyse van gedrag (literatuur en interviews, stap 2)

- Dat ze hun sloot moeten baggeren is niet echt bekend.
- De respondenten beschikken niet over het juiste materiaal om de sloot te baggeren en weten niet wat ze met hun bagger moeten doen.
- De doelgroep vindt het niet nodig om de sloten te baggeren.

Interventie (stap 3)

1. Aanpassen van de website met tekst, beelden, instructievideo's
2. Brief aan de doelgroep, persoonlijk, uitnodigen voor een persoonlijk gesprek, handelingsperspectief bieden
3. Demonstratie in de buurt hoe moeten ze baggeren

Zelf interventies bedenken Recreatie en Waterkwaliteit

- Twee groepen: Digitaal (Anjo en Eugène) Fysiek: (Sarita en Denise)
- Uiteen in kleine groepen van 3 - 5 personen met 1 onderwerp
- Stappen doorlopen aan de hand van werkblad
- Plenaire terugkoppeling en afronding om 16:25 uur

Vragen?

Meer informatie over de COP kunt u vinden op:
www.bewustzijnwaterkwaliteit.nl

stowa@stowa.nl www.stowa.nl
TEL 033 460 32 00 FAX 030 460 32 01
Stationsplein 89 3818 LE AMERSFOORT
POSTBUS 2180 3800 CD AMERSFOORT

